

2024-ųjų pabaigoje Lietuvoje, palyginti su kitomis ES šalimis, degalų kainų vidurkiai buvo mažesni: benzino vidutinė kaina gruodžio 30 d. buvo mažesnė 15,6 proc., dyzelino - mažesnė 8,5 procento. Per paskutinę praėjusių metų savaitę, gruodžio 30-ąją palyginti su gruodžio 23-ąja, vidutinės degalų kainos mūsų šalyje sumažėjo - benzinas pigo 0,2 proc., dyzelino kaina sumažėjo 0,1 procento. Kitose Europos Sąjungos šalyse, metams baigiantis, vidutinės degalų vidutinės kainos didėjo. Nuo 2025 m. sausio pradžios Lietuvoje padidėjo akcizai, tad didėjo tiek didmeninių degalų kainų vidurkiai, tiek ir jų mažmeninės kainos degalinėse.

Gruodžio 30-ąją mūsų šalies degalinėse benzinas vidutiniškai kainavo 1,40 Eur/l, dyzelino vidutinė kaina siekė 1,44 Eur/l. Skirtumas tarp dyzelino ir benzino kainų visą gruodžio mėnesį sudarė apie 0,04 Eur/l.

Benzino vidutinės kainos per paskutinę praėjusių metų savaitę sumažėjo Lietuvoje 0,2 proc., padidėjo Estijoje ir Vokietijoje atitinkamai 1,8 proc. ir 0,6 proc., o Latvijoje ir Lenkijoje kainos nepakito.

Lenkijoje benzino vidutinė kaina siekė 1,43 Eur/l, Estijoje ir Latvijoje - atitinkamai 1,63Eur/l ir 1,57 Eur/l.

Visose lyginamose Baltijos šalyse ir kaimynėse valstybėse benzinas vidutinės kainos 0,7-2,4 proc. mažesnės nei buvo prieš metus (prieš 12 mėn.), išskyrus Estiją, kur kaina yra 0,7 proc. didesnė.

Dyzelino vidutinės kainos per paskutinę praėjusių metų savaitę Lietuvoje ir Lenkijoje sumažėjo po 0,1 proc., Estijoje ir Vokietijoje padidėjo atitinkamai 1,9 proc. ir 0,6 proc., o Latvijoje kaina nepakito.

Lenkijoje dyzelino vidutinė kaina siekė 1,45 Eur/l, Estijoje ir Latvijoje - atitinkamai 1,54 Eur/l ir 1,53 Eur/l.

Visose lyginamose Baltijos šalyse ir kaimynėse valstybėse dyzelino kainos 2024 m. pabaigoje buvo 2,7-4,9 proc. mažesnės nei prieš 12 mėnesių, išskyrus Estiją, kur kaina 1 proc. didesnė.

Per gruodžio mėnesį didmeninė benzino kaina Lietuvoje padidėjo 0,03 Eur/l, didmeninė dyzelino kaina didėjo 0,01 Eur/l. Per lapkritį didmeninės degalų kainos Lietuvoje kilstelėjo: benzino - 0,01 Eur/l, dyzelino - 0,09 Eur/l. Spalio mėnesį didmeninė benzino kaina padidėjo 0,02 Eur/l, dyzelino - 0,05 Eur/l.

Nuo 2025 m. pradžios Lietuvoje akcizas benzinui padidėjo 0,513 Eur/l, dyzelinui padidėjo 0,1096 Eur/l, arba benzinui – apie 5 ct/l ir dyzelinui – 11 ct/l be PVM.

Mokesčiai (PVM ir akcizas) šiuo metu sudaro apie 50 proc. degalų galutinėje kainoje, taigi, apie pusę degalų kainos pokyčių nulemia kitų kainos sudėtinių dalių – gamintojų maržos, naftos kainos, prekybinės maržos –svyravimai. 2024 metais gamintojų maržos svyravimai sudarė iki 0,18 Eur/l benzinui ir iki 0,23 Eur/l –dyzelinui, naftos kainos svyravimai sudarė iki 0,05 Eur/l.

Kaip žinoma, akcizai yra degalų didmeninės kainos sudėtinė dalis, o degalinių tinklai, didmeninėmis kainomis įsigydami degalus iš terminalų (pvz., „Orlen Lietuva“ yra 5 terminalai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Mažeikiuose ir Subačiuje), sumoka didmeninę kainą (t. y. bazinę pardavimo kainą, akcizas ir PVM).

Todėl iki 2024-ųjų gruodžio 31 d. 24 val. iš terminalų degalai įsigyti be padidintų akcizų, o po Naujųjų vidurnakčio – pritaikant padidintus akcizus.

2025-ųjų sausio 2 d. ir 2024-ųjų gruodžio 31 d. didmeninės degalų kainos be mokesčių buvo panašios: didmeninių kainų padidėjimas nuo šių metų pradžios buvo mažesnis už 0,01 Eur/l.

Įvertinus didmeninių kainų pokytį ir gruodžio mėnesio vidutinius degalų pardavimo kaštus (degalinių prekybinę maržą), šiuo metu, sausio pradžioje, vidutinės benzino kainos būtų ne didesnės kaip 1,47 Eur/l, dyzelino – ne didesnės nei 1,59 Eur/l.

Didesnes už šiuos vidurkius degalų kainas deglinėse reikėtų sieti ne tik su akcizų padidiniu, bet ir su aukštesniais, padidintais palyginti su gruodžio mėnesiu, degalinių pardavimo kaštais, t. y. didesne prekybine marža.

Primename, kad 2024 m. ketvirtąjį ketvirtį stebėtos degalų kainų augimo tendencija, o trečiąjį ketvirtį – kainų mažėjimo tendencija. Pavyzdžiui, pernai liepos 1 d. vidutinė benzino kaina buvo 1,50 Eur/l, dyzelino – 1,45 Eur/l, rugsėjo 30 d. vidutinė benzino kaina buvo 1,34 Eur/l, dyzelino – 1,33 Eur/l, o gruodžio 30 d. vidutinė benzino kaina siekė 1,40 Eur/l, dyzelino 1,44 Eur/l.

Nuo 2024 m. sausio 1d. padidinus akcizus, buvo prognozuojama, jog akcizo dyzelinui padidinimo įtaka galutinei kainai bus apie 0,05 Eur/l. Tačiau 2024 m. pirmojo ketvirčio vidutinė dyzelino kaina buvo 0,02 Eur/l didesnė už 2023 m. ketvirtojo ketvirčio vidutinę kainą. Dyzelino kainos santykinai mažesnę padidėjimą 2024 m. sąlygojo kitų dyzelino kainos sudėtinių dalių sumažėjimas (gamintojo maržos, naftos kainų pokyčiai).

Padidėjusios degalų kainos - ne tik dėl akcizų didinimo

